

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-6482 din 06.10. 2020
La nr.401 din 24 septembrie 2020

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, cu referire la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (Legea nr.140/2001, Codul muncii nr.154/2003, Codul contravențional nr.218/2008, Legea nr.186/2008, Legea nr.131/2012), Vă informăm că acesta a fost supus expertizei anticorupție ca urmare a demersului Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nr.09/5333 din 21.09.2020, iar raportul de expertiză anticorupție cu nr.ELO20/6843 din 02.10.2020, a fost remis în adresa autorului prin scrisoarea cu nr.06/2-6092 din 02.10.2020.

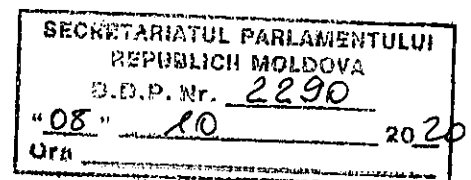
În acest context, ținând cont de faptul că proiectul remis repetat spre expertizare nu a suferit modificări, în temeiul art.28 alin.(8) din Legea integrității nr.82 din 25 mai 2017, considerăm inoportună efectuarea expertizei anticorupție, în mod repetat, asupra proiectului prenotat. Totodată, Vă remitem anexat o copie a raportului de expertiză anticorupție enunțat mai sus (nr.ELO20/6843 din 02.10.2020).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 file.

Director

Ruslan FLOCEA

Ex: C. Diacenco
Tel. 022-257-421

1. The first part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee. The names are listed in alphabetical order, and the addresses are listed below each name. The list includes the names of the members of the committee, the names of the members of the sub-committee, and the names of the members of the advisory committee. The addresses are listed in the same order as the names.

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO20/6843 din 02.10.2020

la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (Legea nr.140/2001, Codul muncii nr.154/2003, Codul contravențional nr. 218/2008, Legea nr.186/2008, Legea nr.131/2012)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul, iar autor nemijlocit – Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, ceea ce corespunde art.102 din Constituție.

Categoria actului normativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Potrivit art.12 alin.(2) al legii, *„Termenul de prezentare a recomandărilor asupra proiectelor de decizii va constitui cel puțin 10 zile lucrătoare de la data mediatizării anunțului referitor la inițierea elaborării deciziei sau de la data mediatizării anunțului privind organizarea consultărilor publice”.* Mai mult ca atât, art.11 alin.(2²) al aceleași legi prevede că *„Anunțul privind organizarea consultărilor publice și*

materialele aferente sunt făcute publice cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de definitivarea proiectului de decizie”.

Cu referire la proiectul de lege, stabilim că autorul nu a respectat etapele asigurării transparenței decizionale statuate în Legea nr.239/2008. Astfel, accesând pagina web a Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale (care este autor al proiectului) se atestă că proiectul poate fi vizualizat, cu un alt titlu de proiect, total diferit (data publicării 21.09.2020), fapt ce duce în eroare părțile interesate și face imposibilă accesarea proiectului nemijlocit. Prin urmare, se recomandă publicarea proiectului conform cerințelor Legii nr.239/2008 și cu evitarea erorilor de text.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În cadrul notei informative autorul stabilește expres: *„Proiectul de lege a fost elaborat în scopul:*

- restabilirii Inspectoratului de Stat al Muncii funcțiile de control în domeniul securității și sănătății în muncă și în domeniul raporturilor de muncă, asigurând integritatea funcțională a acestuia și conformitatea cu convențiile Organizației Internaționale a Muncii (OIM) ratificate de către Republica Moldova nr.81 din 1947 privind inspecția muncii în industrie și comerț și nr.129 din 1969 privind inspecția muncii în agricultură;

- asigurării funcționalității sistemului de control în domeniul securității și sănătății în muncă și deblocarea situației referitor la conflictul de competență (între cele 10 autorități cu atribuții de control în domeniul SSM) la efectuarea controlului de stat și cercetării accidentelor de muncă [...]”.

În urma expertizei efectuate se constată că prevederile proiectului servesc scopului declarat de către autor în nota informativă.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele instituționale ale Inspectoratului de Stat al Muncii, prin acordarea competenței exclusive de a fi responsabil de supravegherea și efectuarea controlului de stat în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă. Totodată, prin proiect se propune restrângerea dreptului de efectuarea a controlului de stat în domeniul muncii din competența altor entități publice, ceea ce va permite o supraveghere mai eficientă a sectorului dat, responsabilitatea fiind atribuită unei singure entități publice - Inspectoratului de Stat al Muncii. Astfel, interesele promovate corespund interesului public

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de *„nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.*

Nota informativă stabilește necesitatea și temeiul elaborării proiectului, prezintă argumentarea de rigoare și analizează principalele prevederi cu evidențierea elementelor noi aduse în legislația națională, în conformitate cu prevederile art.30 al Legii nr.100/2017 privind actele normative.

1.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) *fundamentarea economico-financiară*”.

Reieșind din argumentele expuse de autor în nota informativă, cât și din prevederile proiectului, se constată că implementarea acestuia nu presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat. În acest sens, nota informativă stabilește expres: *„Implementarea prevederilor proiectului de lege nu vor necesita mijloace financiare suplimentare. Prin Hotărârea Guvernului nr.889/2017 cu privire la optimizarea structurii și efectivului unor autorități cu funcții de control și supraveghere, 36 de unități de personal au fost transferate de la Inspectoratul de Stat al Muncii către 6 autorități cu atribuții de control în domeniul securității și sănătății în muncă: Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor; Agenției pentru Supraveghere Tehnică; Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței; Inspectoratului pentru Protecția Mediului; Agenției Naționale pentru Sănătate Publică; Agenției Naționale Transport Auto. Celelalte autorități (ANRE, ANRCETI, Agenția Navală și Autoritatea Aeronautică Civilă) și-au instituit unități de personal suplimentar cu atribuții de control în domeniul SSM, astfel, numărul total de personal în cele 10 autorități de pe întreg teritoriul RM este mai mare decât era în cadrul ISM de până la reformă. Conform proiectului, ISM urmează să preia funcția de control în domeniul SSM și respectiv 36 unități de personal de la 6 autorități. Având în vedere că ISM dispune de sedii pentru toate inspecțiile teritoriale de muncă desconcentrate în teritoriu, dispune de mijloace de transport, echipamente de lucru, cheltuieli suplimentare nu vor fi necesare. Sunt necesare mijloace financiare doar pentru salarizarea personalului, care nu sunt mijloace suplimentare, dar se vor extrage de la 6 autorități de la care vor fi transferate unitățile de personal.”*

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative *„textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus în limbă simplă, clară și concisă, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul de lege vizează direct activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii, care conform art.1 din Legea nr.140/2001 „este autoritate administrativă în subordinea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale”. De asemenea, potrivit proiectului aceasta va fi unica entitate publică care va avea dreptul, în paralel cu organizațiile sindicale, să efectueze controlul de stat în domeniul protecției și securității muncii.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, în scopul optimizării sistemului de control în domeniu securității și sănătății în muncă.

Autorul nu a respectat cerințele legale privind asigurarea transparenței în procesul decizional, statuate în Legea nr.239/2008. Totodată, statuăm că prevederile proiectului corespund scopului declarat de către autor în nota de argumentare.

În normele supuse expertizei anticorupție nu au fost identificați careva factori și riscuri de corupție.

02.10.2020

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Cristina DIACENCO – Inspector principal

